

UPPSALA
UNIVERSITET

Nyhetsblad för
Ångströmlaboratoriet

Jan-feb 2006

Det händer på

G

Ångström

Hemligheternas låda

Barn är oerhört nyfikna och naturintresserade. Hur kan man bevara och förstärka detta intresse? Under Fysikens år 2005 organiserades "Hemligheternas låda" – ett möte mellan forskare från Fysiska institutionen och barn i klassrummen. Aktiviteten riktar sig mot barn i grundskolans tre första års-

kurser. "Hemligheternas låda" är fullpackat med spännande experiment. Under forskarnas ledning får barnen själva utforska olika fenomen. Barnen tycker mycket om den annorlunda fysiklektionen. I synnerhet eftersom lektionen avslutas med glass gjord med flytande kväve.

Många bollar i luften

Nu är nyåret passerat och Fysikens år 2005 är slut. Uppsalas fysiker har deltagit med många olika evenemang och den som koordinerat det hela är Staffan Andersson från Fysiska institutionen.

"Det har stundtals varit många saker att hålla reda på, men samtidigt otroligt roligt", säger Staffan. "Det är intressant att samarbeta med så många olika engagerade kollegor från hela fysiska sektionen. Några favoriter från året är förstas publikrekordet på kulturnatten och den stora succén med skolbesöksprojektet Hemligheternas låda."

Bygg din egen motor

Mycket ingenjörsarbete sker numera framför en datorskärm. Men inom tillverkningsindustrin måste det förr eller senare resultera i en fysisk produkt. Ingenjörstudenterna får prova på den processen i 3-poängskursen "Praktisk prototypframtagning". Under Lars-Göran Erikssons handledning får de tillverka en stirlingmotor och samtidigt lära sig verktygsmaskiner och mekaniska mätmetoder. Materialval, bearbetningsmetoder och utvärdering av konstruktionen är också viktiga inslag. Till examinationen ska en fungerande motor uppvisas.

Prisad doktorsavhandling

Organisationen Svenskt Kärntekniskt Centrum delar årligen ut ett pris om 50000 kronor till bästa doktorsavhandling av relevans för energirelaterad kärnteknik. Priset gick år 2005 till Staffan Jacobsson Svärd, som disputerat vid Institutionen för strålningsvetenskap med avhandlingen "A Tomographic Measurement Technique for Irradiated Nuclear Fuel Assemblies". Den behandlar en mätmetod med vilken bilder och information fås från de inre stavarna i ett kärnbränsleelement utan att detta behöver monteras isär.

Tidsexperiment

Under kulturlovet i början av november deltog ett drygt hundratal barn och ungdomar i experimentverkstaden "Att mäta tid" som arrangerades av Fysiska institutionen. Bland annat fick man prova på att bygga både solur och grekiska vattenklockor.

ISV blir IKP

Vid årsskiftet bytte Institutionen för strålningsvetenskap (ISV) namn till Institutionen för kärn- och partikelfysik (IKP).